

POSUDEK VEDOUcíHO PROJEKTU

Název práce: LDN Barrandov - architektura péče

AR: LS2021/22

Vedoucí práce: Ing.arch. Michal Kuzemský

Odborná asistentka: Ing. et Ing.arch. Petra Kunarová

Diplomant: **Bc. Jiří Formánek**

Zadání: Tématem diplomního projektu je architektura péče. Péče o dlouhodobě nemocné lidi. Konkrétně Dům Léčebny dlouhodobě nemocných (LDN). Sídliště. Veřejný prostor.

Úkolem je na (vedoucím práce) zadaném území navrhnout budovu léčebny dlouhodobě nemocných. Zdravotně sociální mix 95/5%, zařízení následné péče, 156 lůžek + doplňující funkce. Srozumitelný občanský charakter návrhu. Odhad správného standardu budovy z veřejných zdrojů. Rozsah od urbánních souvislostí k detailu a uživatelskému komfortu. **Vstupní (zadaná) teze vedoucího práce:** Léčebna dlouhodobě nemocných není konec cesty. Léčebna znamená léčit. Co je k léčení potřeba? Jaký je v roce 2022 obraz léčebny určené pro dlouhý pobyt pacientů? Co potřebují? Kdo jsou? Kdo jsme? **Parcela – rozsah zadání:** Zadání je chápáno jako prověření možností místa a parcely. Umístěním relativně velkého domu lze ovlivnit rozvoj dotčeného území. **Řešené území je podstatně větší než navrhovaný program stavby.** Řešené území je vyznačeno plnou čarou. Jak podrobně bude řešeno - je otevřené - je na rozhodnutí diplomantů. Kriteriem je srozumitelnost, tj. **ozřejmení důvodu umístění domu v rámci zadaného území a předpoklad (nebo návrh) rozvoje celého zadaného území.** Viz grafická příloha str.3. zadání. Hlavním úkolem diplomní práce je podrobně navrhnout budovu LDN.

Od práce je očekáván rozsah od urbánního celku k architektonickým a uživatelským detailům nemocnice.

Úloha je akademická. Diplomanti nejsou vázáni platnými regulativy v místě (ÚP, PSP). Cílem diplomní práce je prověřit potenciál parcely a především odpovědět na otázky zadání.

Jiří Formánek tvrdí, že tato děrovaná kláda je dům určený k uzdravování lidí. Já s ním souhlasím, dávám mu nejlepší hodnocení a nyní popíši proč.

Vyhovují mi triviální mašinstická schémata institucí. Pokud domy z nich vzniklé mají poetiku. Pokud mají další vrstvy. A hlavně ... pokud nakonec zjistíte, že mašinstické nejsou. Jenom vás na začátku uklidní, že tak vypadají. Která všechna soudobá klíše autor porušil? Nikde žádný klastr. Nic floating. Dlouhé chodby. Dispoziční trojtrakt. Kancelářsko-skladovací schema z šedesátých let. Nemožné, zlé ... a přesto to funguje, tvrdím. A fungováním nemyslím funkci.

Uzdravování. Nemocnice žádá mírné podrobení. Rozuzlení přichází poměrně brzy. Pokoj. Všechno je se solidních materiálů, které obecně známe. Důvěrně. Všichni. A to není banalita. Ležím a nemohu vstát. Přes skleněnou příčku vidím, již v exteriéru, který je však de-facto součástí mého pokoje, tedy interiérem, dřevěnou dubovou podlahu verandy a festovní cihlovou zeď, otvor okna s viditelným překladem, avšak okno v otvoru není. Ležím a vím, jak to zní, když zaťukám, jaké je to na omak a věřím, že až se postavím, sáhnu si.

Mřížka těžké cihlové fasády. Bez oken. Jen otvory. Za ní prosklená fasáda nemocnice. A prostor mezi.

V meziprostoru veranda. Pro mnohé obyvatele jen placebo verandy. Pozitivní simulakrum. Ten prostor „mezi“ a jeho role by stála za delší pojednání. Jak změní význam pokoje? Jaký má účinek, když do ní otevřu obývací skrz naskrz, ze severu na jih? Jakou roli má meziprostor v pohybu podél domu? Jakou roli pro hloubku domu a plasticitu fasády. Jak velmi mění charakter domu zdálky a zblízka? Zdálky vidím ten bílý panelák a zblízka cihlový dům s nezasklenými okny, dubovými stropy. Jak familiární účinek bude mít akord nedokončenosti, pevnosti a řádu? Meziprostor je důmyslně oboustranně vtahován do hloubky dispozice. Propojuje obě předsazené fasády a v létě ... se meziprostory stanou součástí vnitřku domu (a myslím, že budou jeho součástí i v zimě).

Není rozdíl mezi pokojem a obývacím, netahá mě to ven z pokoje, správně jako z příručky. Pokud ležím, vidím to stejné co v obývacím. Solidní materiály. Kam dosahnu, tam si mohu sahnout. Opravdové materiály. Bazální. Nic nepřespekulovaného. Bude to drahé. Zdivo nad okny, překlady. Všemuhohu rozumět. Záhada bude a je jen lidské tělo. Ne dům.

Pokud je tělo tak křehoučké a komplikované, že ztrátou jednoho enzymu může trvale onemocnět, není léčivé pevnému domu jen prostě triviálně rozumět?

Tělo lékaři obklopí přístroji a hadičkami a hledají, který ten pitomý enzym za to může a která buňka z milionu to zavinila. Proč neudělat dům co nejjednodušší? Tak jednoduchý, že klade pevný odpor, takový jaký kladou domy.

Pocit kontroly nad vlastním životem je stejně důležitý, jako jeho skutečná kontrola.

Jak si poradit, když modernita a moderní medicína nabízí rozumová, vědecká řešení i výklad avšak uzdravování i uzdravení je proces a děj velkým dílem nerozumný a málo pochopitelný. Lékaři říkají: „Už to s ním vypadá líp“ „Má se k světu“. **Mít se k světu!**

Podrobením, jsem na začátku textu rozuměl duální proces. Fakticky věcný a triviální směr kolmých pohybů. Odpor materie domu. A zároveň zostření, zafrejmování, pozornost dovnitř, já - já, okno – otvor ve zdi, trámy ve stropě, prkna na podlaze, sad, obzor ... a čas.

Okna pokojů resp. skleněná přička pokoje je ohnuta přes roh, tedy zevnitř pokoje lze pochopit bez vysvětlování pokoj jako součást meziprostoru a jeho nekonečnost. O meziprostoru vědomě mluvím jazykem ezoteriky. Tím obskurním jazykem obskurní ezoteriky.

Navzdory. Protože mluvíme o životním meziprostoru uzdravování jako o procesu celostním, chceme-li holistickém či netechnickém. Tomu záhadnému ději však můžeme udělat pevný rámec. Domněle mašinistický či materiální rámec. Zjednodušení. Fokus. Jak chceme popsat pocit, když si sednete na lavičku, opřete se o zeď, ta je vyhrátá od slunce? „A soudružko, Existuje soudružko Bůh?“ „Uzdraví-li mne kaviár, noste ho na stůl“.

Je opření o sluncem ohřátou zeď aktem askeze či hedonismus? Můžeme si vybrat. Volný výklad dějů a jevů. To je ta poslední vrstva, kterou mi nabízí projekt nemocnice od Jiřího Formánka. Autor nabízí askezi i hédonismus. Vyberte si. Uzdravit se totiž musí každý sám. Nikdo to za něj neudělá. Ani nemocnice, ani věda, ani bůh. Na pomoc si při tajemném rituálu může pozvat, koho chce.

Polemizuji:

- Především s konci domu. Já vím, že autor je má rád. Mělo a mohlo to být důmyslnější. Mělo to podpořit to hlavní vrstevnaté téma, ne přinášet další: polopatickou nedokončenost, generační reakci na dekonstruktivismus a postmodernu zároveň. Nebylo potřeba. Bere na to sebe moc pozornosti.
- Za zcestné považuji nabádání k chápání domu z boku jako dvou slepených tenkých hranolů. To je protichůdné s porozuměním jednomu celistvému domu se dvěma vrstevnatými, hlubokými fasádami, které se v některých bodech pomyslně dotknou.
- Truhlík nad vysunutou stříškou přízemí. Nevím čím je. Slabota, k tak silnému domu. Ať to z něj pořádně roste a šlehá na fasádu nebo nic. Něco dalšího pořádného. Cihly, dub, a na severu břechtan. Za dvacet let překvapení. Prostě něco!!!

Takto jsem pochopil nemocnici Jiřího Formánka.

Diplomní práce je celá formálně v pořádku se všemi náležitostmi. Zadání splněno.

Autorovi navrhuji **A**, gratuluji, povedlo se to. Respekt.

V Praze dne 3.června 2022 Michal Kuzemenský